

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Mi az eredmény ?

A delegációs ülészek innen-onnan véget ér. Igaz, hogy ugyan-csak sietősen dolgoznak a delegátus urak. Csakhogy kellő időben végezzenek: délelőtt és este is üléseket tart most a plénum. Ma is két ülés lesz, ha ennek szüksége mutatkozik, úgy, hogy most már biztosra vehető az ülészeknek alkalmasint kedden bekövetkező ünnepélyes berekesztése.

Mint hogy ma a delegációk végezni fognak a költségvetéssel és a bosnyák hitellel: kedden végbemegy a két delegáció határozatainak szokásos összeegyeztetése. Ez persze nem jár semmi nehézséggel, mert a határozatok közt semmi differencia nincs. Még kedden megtartható lesz tehát a záró-ülés is, úgy, hogy a magyar delegátus urak szerdán már részt vehetnek a képviselőházi tanácskozásokban.

A magyar óhajtások szempontjából az idei delegacionális ülészek csupa nemleges eredményt mutathat föl. Pozitív eredményt egyetlen egyet sem jegyezhetünk föl.

Sőt igen különös, hogy ellenzéki részről egyszerűen kijelentették, hogy nincsen semmi szükség még új közös czimerre sem, annál kevésbé külön magyar czimerre. Ugy jó minden, ahogy van. Tudniillik, hogy a külképviselet egész rendjén Ausztria domináljon, Magyarország pedig csak amolyan alárendelt minőségben szerepeljen. A miniszterelnök ur egyenesen megtagadta ettől az ügytől a komolyságot és minden különös jelentőséget. Vagyis fenn kell tartani a mostani gyakorlatot. Ez a legjobb.

De mit szól ehhez gr. Apponyi Albert? Mit szól a volt nemzeti párt vezére ahhoz, hogy a külügyminiszter és a magyar

miniszterelnök a közös külügy intézményeiben a régi gyakorlat-hoz ragaszkodik? Ahhoz a gyakorlat-hoz, mely ellen gr. Apponyi olyan sokszor és olyan hazafias tüzzel menydörgött s melynek alapos megváltoztatását még a minap is olyan dolognak hirdette, ami az ő szempontjából összefügg a bizalom kérdésével?

Azt hisszük, hogy gróf Apponyi Albert hallgatni fog. Hiába, csak beteljesedik, hogy: „tempora mutantur et nos mutamur in illis.“

A monori Kossuth-szobor leleplezése.

A vidéki Kossuth-szobrok száma ismét szaporodott egygyel. A pestmegyei Monor község örökitette meg márványban és ércben emléket Kossuth Lajosnak. A legújabb Kossuth-szobor leleplezése vasárnap délelőtt ment végbe fényes és lelkes ünnepségek közepette. Kossuth Ferencz, az országgyűlési függetlenségi 48-as párt elnöke, Lukács Gyula, Kolozsvári-Kiss István, Barabás Béla

A zászlót el ne hagyj.

Irta: **Ibrányi Miklós.**

Amikor Főth Sándor belépett saját jó szántából a haza függetlenségeért küzdő honvédek sorába, Erzsikének a szép Bogár Erzsikének a szívet magával vitte a táborba lelkesedése mellett... Leányszó, ígérlet! Azt mondta az Erzsi:

— Vissza foglak várni, imádkozom érted, édes Sándorom, minden este, reggel.

Mi lett a vége? Semmi lett a szép szó, eltűnt, mint a futó felhő s mikor Sándor fél év múlva társaival Ács alá került, akkor már kontyba kötötték a haját az Erzsinek. Sándor, amint meghallotta, hogy menyecske lett a kedveséből éppen pipaszó mellett, esteli táborozásnál, felállt ülő helyzetéből, felnyitotta a pipája födelét, megigazitotta, megnyomkodta a dohányt benne, aztán megint reá zárta a kupakot, nagyot szitt belőle, mintha ebbe a nagyszívásba akarná beleölni minden gondolatát, a másik perczben pedig úgy vágta a sátort tartó czölöp szegletéhez, hogy az szerte-széjjel törött.

— Volt, nincs — szólott — kiszitam, eldobom.

Egy szóval sem mondott többet. Ettől az időtől nagyon szűk lett a szava. Mit gondolt magában, mit nem, azt ki tudná megmondani? Hanem anyyi áll, hogy a bátor Tóth káplár még vakmerőbbé vált, kereste a halált, de nem volt a káplárnak szerencséje hozzá.

Pedig a halál kaszájának busásan volt dolga Ács körül! Valamely portyázó honvéd század, nem messze az ácsi erdtől ellenségre bukkant. Rövid harc fejlődött, a honvédek vitézül küzdtek, a zászló közöttük volt, csak meghalni lehetett vagy győzni. Az ellen megfutott.

— Előre a zászlót! Szólt érczes hangon a napbarnított arcu, magas kapitány, mire a golyótól átluggatott nemzeti színű lobogót előbbre vitte egy izmos komáromi fiu. A trombitás gyülekezett fujt. A kapitány rendbe akarta állítani századját, de hasztalan, mert a század harmada, a legbátrabb fiuk a futó ellenséget üldözik; vak szenvedélyvel szuronyt szegezve rohantak s mind jobban távolodtak. Nem mentheti meg a földi hatalom a haláltól őket.

— Fújd a tagadódat! — ordít a trombitásra elkeseredten a kapitány. Egyet sodor a bajuszán s a futó ellenség után rohán csapatra esik tekintete; az arczántükröződik vissza, mit összeszorított fogai közt mormog: megálljatok, a zászlót ne hagyjátok el! Egy sebesült jalkiáltását hozza a szellő a dombok felől, néhány lövés hallatszik újból, egy az üldözöttek közül elesett...

E pár percz alatt irtóztató csatára kél a kapitány szívébe két érzelem: a bátorság és a fegyelem. Ő, ki sohasem félt a haláltól, kit a szernese csillag el nem hagyott, kit a golyó nem fogott, veszni hagyja a bátor kis csapatot? Az a szenvedély olvasható le arczáról, amelynek perczében még a legerősebb férfi is képtelen magán

uralkodni. Ilyen perczben minden, mi más-kor törvény, szabály vagy szentség talán, megsemmisül. Önkénytelen kiröppen kardja hüvelyéből, mely még az ellenség véréből nedves: a vad rohamra való lelkesedést át-leheli a katonákra is. A trombitás parancs nélkül riadót fuj, mindegyik honvéd szíve megdobban, a fegyverre pattognak a szuronyok; egy lelkesedés, egyetlen vezényszó, amit a kapitány kiált:

— Utánam!...

Még néhány száz lépés választotta el a bajtársaktól a segítőcsapatot, ám akkorra már az ellenség észrevette, hogy az üldözők nagyon kevesen vannak; tömörültek s szembe fogadták a honvédek támadását... Csak még pár perczig türelem és kitartás. A Mária-képes zászló, mint a megmentés angyala fennem lobog és közeledik. Az előbb megfutamodott ellenség egy része halom mellől sortüzet ad a vakmerő kis csapatra. Tóth Sándor káplárnak megrogyott a térgye. Fel akarna emelkedni sietve, de nem tud, nem érti miért zibong egész teste?... A többiek, mintha már nagyon messze lennének, olyan homályosan látja őket, mindig messzebb, messzebb, pedig úgy rémlik neki, hogy a szuronyok zörejét, a tegyver kakasok csettegetését egész közelről hallja s nem bír felkelni, még egyszer minden erejéből fel akar emelkedni, de torkát úgy szoritja valami, lélegzetvételre annyira képtelen. Összeszedi magát, a fegyvert görcsösen szoritja egyik kezében és magasra emeli; hiszen mindjárt rohan ő is...

és Pichler Győző országgyűlési képviselők társaságában a féltiz órai budapesti vonattal érkezett Monorra.

A vendégeket a pályaudvarban diszbandérium várta. Borzsák Benő üdvözlő beszéde után, amelyre Kossuth Ferencz röviden válaszolt, roppant néptömeg kíséretében vonultak be a szépen fellobogózt községbe. A vendégek a kaszinóban való rövid pihenés után a község háza előtti tere mentek ahol a szobor emelkedik. A téren roppant néptömeg gyűlt össze. A szomszéd községek is képviselve voltak.

A szoborleleplezési ünnepet a monori városi dalárda kezdte meg Kölesey Hymnuszának elénekülésével. Balla Lajos szoborbizottsági elnök megnyitó beszéde után Lukács Gyula, a monori kerület országgyűlési képviselője, lelkes ünnepi beszédet tartott, melynek végzetével a monori városi dalárda a „Szentelt hantok“ című dalt énekelte. Kossuth Ferencz lépett a szónoki emelvényre. Azt fejtegette nagy hatás között, hogy akik e szobor elé járulnak, hallják meg annak néma szózatát: Én meghaltam, de azok az elvek, amelyekért élttem, örökké élni fognak. Értsék meg mindnyájan Kossuth Lajos szózatát: Kövessétek az én elveimet! Pósa Lajos, aki tudvalevőleg Monoron lakik, elszavalta erre ez alkalomra irt szép hazafias költeményét, mely a következő:

Kossuth szobránál.

Halljátok-e a magyar föld
Szíve dobbanását?
Halljátok-e, mint én hallom,
Nagy, mély sóhajtását?
Zug az erdő, zug a mező,
Reszket a vadrózsa,
Örömkönnyet harmatozik
A végtelen róna.

Ekkor esik vissza, néhány vércsepp bugyan ki a száján, hörgésszerű hangot hallat és egyszerre kileheli lelkét.

— Szuronyt szegezz. Előre! — halatszik a kapitány szava s mint bőszerű fergeg, úgy veti magát az ellenségre a segítő honvédsapat. Volna-e erő, mely e rohamnak ellent állni tudna? Hiezen bajtársaik testén ruhannak keresztül s a haldoklóknak vére bosszuért kiált. A csatakiáltást, szitok, jalkiáltás váltja fel... Az ellenség megtizedelve futott, hanem a vakmerő kis csapatból csupán öt legény maradt...

A kapitány gyülekezést fuvat. Arcza olyan mint a bronz-szoboré, nem árulja el azt a nagy fájdalmat, melyet az elvesztett bátor fiuk miatt érez; nem szabad a lelkesedést megsiratni.

— Elő a zászlót!

Az a zászló pedig most még rongyosabb és barnább volt a lőporfüstjétől, azonban szent volt.

A komáromi fiu megállott a sor előtt az örök álom országába tért Tóth káplártól vagy harmincz lépésnyire. A kapitány felismerte messziről fekvő helyzetében is a derék katonát. Fájó köny lopódzott szemébe.

— Vissza te áruló köny! — magába fojtja a fájdalmat, a Mária-képes zászlóra mutat és dörgő hangon, hogy minden legény emlékébe véssé, ezt kiáltja:

— Honvéd, a zászlót el ne hagyd!

Tudjátok-e, mit mond a föld:
— Így, így, magyar népem!
Csak fürödj a honszerelem
Lobogó tüzeben!
Tisztogasd meg lelkednek
Liliomruháját!
Mossd le Kossuth ünnepnapján
Szennyes kéz fogását!

Te veted a buzát ugy-e?
Mégis más aratja!
Tulipántos lédát is
Nyitja, nyitogatja.
Zászlódat is megtépdesi
S rajta a hon képét...
Századoknak, évezrednek
Minden dicsőségét.

Zuzd szét azt a gonosz kezét,
Bár ördögök óják,
Függetlenség eszméinek
Bitófaragóját!
Kétfejű, nagy halálmadár
Ott kering felette...
Üzzétek el! Kossuth Lajos
Lelke azt izente.

Igy, így, édes magyar népem!
Szobrot a dicsőnek!
Összekötő lángsugarat
Múltnak s jövőnek!
Tündökljön bércezen, sikon,
Dalos völgy ölében,
A szabadság örökéző
Örcsillagaképen!

Mikor a röghasogató
Eke szarvát tartod:
Fordítsd felé, Kossuth felé
Verejtékes arcod.
A mit akkor gondolsz, érzel,
Szántsd a barázdába...
Boronáld be reménységgel
Pacsirta szavára.

Az ő lelke lebeg ott a
Kék levegőégben,
Az ő lelke énekel ott
Oly gyönyörű szépen.
Az ő lelke a szabadság
Legszébb imádsága...
Ezzel hajsd le a fejedet
Pihenő párnádra,

Holdas éjnek fátyolában
A szobor megmozdul:
Lengő zászló ereszkedik
Le a csillagokból
Kézbe kapja a lobogót
S tova suhan véle:
Rálegyint az aluvóknak
Álmodó szívére.

Kit meglegyint a lobogó
Vérszentelte szárnya,
Nem gondol az soha többé,
Csak a szabadságra.
Megtanulja, hogy nélküle
Nincs nemzeti élet,
Hogy az Isten se szereti,
Csak a szabad népet.

Ki tiltja meg egy nemzetnek,
Hogy szabad ne légyen?
Csókolgatni a korbácsot:
Jaj micsoda szégyen!
Ne szégyen, de harag pirja
Gyuljon minden arczon!
Egy nép, semhogy rabul éljen,
Százszor inkább haljon!

Oh én népem, magyar népem,
Te szabadság népe!
Bilincs nélkül, büszkén lépj majd
Az Isten elébe.

Ha kérde: „Hogy sáfárkodtál?”
Mondd: „Mindig harcoltam!
Kossuth Lajos édes apánk
Katonája voltam!”

A közönség a többi képviselőket is kívánta hallani s Barabás Béla és Pichler Győző is tartott rövid beszédet. Az egész közönség énekelte ezután a Kossuth-nótát. Huppert Gyula szoborbizottsági tag átadta a szobrot megőrzés végett Monor község hatóságának s Monor város részéről Juhász Mihály városbíró átvette a szobrot. Balla Lajos szoborbizottsági elnök bezárta az ünnepet s a közönség a Szózatot énekelve oszlott szét. Az ünnepet diszlakoma fejezte be lelkes felköszöntőkkel.

VIDÉK.

Itéletidő Biharvármegyében.

Brátkán — mint tudósítónk jelenti — óriási felhőszakadás volt, valóságos itélet idő ejtette rémületbe az embereket. Az egész látóhatárt elfogó, sűrű fekete felhő hozta a borzalmas vihart, mely folytonos égzengéssel, villámlással kezdődött, azután valóságos vizözön zuhogott alá, úgy hogy a veszedelem elől ember, állat a legnagyobb rémülettel menekült. A felhőkből szakadt víz megduzzasztotta s egészen elöntötte a falut, annyira, hogy a kis utcák során, s különösen a vasuti állomás táján embermagasságnyi szennyes ár hömpölygött. Az áradat magával sodort egy tizenkét éves pásztorfiút, akit ez ideig nem találtak meg, ezenkívül számos jószágot vitt el a viz sodra, mely az épületekben is nagy kárt tett, az utakat, hidakat pedig úgy megrongálta, hogy sok helyütt jární sem lehet. A főszolgabíró sürgős intézkedéseket tett Nagyváradon, hogy az utakat mielőbb helyreállíthassák. A vihar pusztításai miatt bizonytalan időre elmaradt a nagyváradai tornakör kirándulása is amit Brátkára terveztek.

Halál az országuton. Tenkei tudósítónk írja: Kis István tenkei napszámos ma délelőtt Ökrös községbe vitt fát a szekéren. A mint Ökrös határára értek a lovak, a temető mellett Kis István rosszul lett s lebukott a szekérről. — A véletlenül arra portyázó esendőrök messziről látták, a mint a test lezuhant a lovak közé s oda-szaladtak, hogy segítsenek, de már akkor a szerencsétlen ember halott volt. A csendőrök Olcsára vitték a holttestet, hol az orvos megállapította, hogy Kis Istvánt szívszélhűdés érte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A biztosítási titkár bűnpere. Szenzacziós bűnper tárgyalását kezdte meg tegnap a debreczeni kir. törvényszék. A vádlottak padján Benke István, a „Bécsi biztosító intézet“ debreczeni főügynökségének egykori titkára ül, akit ez alkalommal magán okirat

hamisításának vádja terhel. A bünper tárgyalását tegnap délelőtt kezdte meg a törvényszék, de az egész délelőtt folyamát csupán a rendkívül terjedelmes vádlevél felolvasása vette igénybe. Délután került a sor a Benke István és csak ma a tanúk kihallgatására. A tárgyalás előreláthatólag több napot vesz igénybe.

Takács Zoltán bandája.

— Főtárgyalás. —

— Távirati tudósítás. —

A valaha híres utcai demagóg és később elzülött fiatal fiskális, dr. Takács Zoltán, ki a Berecz-féle sikkasztás egyik tettese volt, nemrég újra a börtönbe jutott. Szabadulása után ugyanis egy, az egész országra kiterjedt pénzhamisító bandát szervezett, de kitudódott a bűne s őt is, a társait is elfogták.

Harmincznegy büntársával került így Takács Zoltán a vádlottak padjára s a monstre-bünpör tárgyalásába ma fogott bele a törvényszék.

A terem persze zsufolásig tele van hallgatósággal s az érdeklődés főképp a pör hirhede miatt fordult. Takács Zoltán felé fordult. A tényállást a következőkben ismertetjük:

A banda összeállításának eszméje Vay Alajos kunszentmártoni sertéskereskedőtől s ennek fivéréől, Vay János gépésztől származik, a kik így akartak rosszra fordult anyagi helyzetükön segíteni. Budapestre jöttek és összefogtak Gallai Imrével, a ki pénzhamisításért már büntetve volt, később pedig az e téren éppenséggel nagy hírnevet örvendő Csapó Józsefet is maguk mellé vették.

Csapó nem vállalkozott a pénzhamisításra, hanem alkalmas ember gyanánt dr. Takács Zoltánt ajánlotta, a kivel Balassagyarmaton ismerkedett meg a börtönben. Elmentek érte Baracsóra, a ki belement a dologba.

Három hosszú padon foglaltak helyet a vádlottak, kik közül elsőnek dr. Takács Zoltán lépett a terembe. Mikor az elnök nevében szólítja, szó nélkül meghajtja magát, egyet igazit a szemüvegén s leül.

Dr. Takács Zoltán, az első vádlott halk hangon mondja, hogy 1886-ban született, diplomás ügyvéd és három évi börtönt szenvedett el sikkasztásért. Utána a többi 33 vádlott diktálja be a nacionáléját. Érdekes adatok kerülnek itt elő. Van a vádlottak közt egy H. Szabó János nevű, a ki jogvézett ember s 60.000 forint vagyont vall be.

— Mennyi a maga vagyona? — kérdi később az elnök özv. Kordánétól.

— 50.000 forint, — feleli az idősebb parasztosan öltözött mezőturi asszony.

Stuhl Fülöp vádlott a vagyonát illetőleg félvállról mondja:

— Van vagy 120.000 forintom.

És a vádlottak legtöbbször van háza, valami földeskeje, vagy legalább némi kis pénze. A vádirat felolvasása után csak dr. Takács marad a terembe. Hívására a bíróság elé áll.

— Hány éves korában került Budapestre?

— 14 éves koromban.

— Vallja meg az igazat, ezzel csak könnyit a helyzetén, a mint ezt — jogászember léttére — tudhatja.

— Kérem.

— Iskoláit végezve, mihez fogott ön?

— Joggyakorlaton voltam ennél a törvényszéknél.

— Aztán?

— Aljegyző Nyitrán.

— Mi nevezetesebb dolog történt itt?

— Egy hírlapi cikk hatása alatt rálöttem egy tisztviselőre, a miért aztán át-helyeztek Zilahra. Utóbb megnősültem, de elváltam.

— Mit tett ezután?

— Külföldi utra mentem.

— Hova? Monacoba is?

— Igen, oda játszani mentem s nyertem is.

— Mikor tett ügyvédi vizsgát s nyitott irodát Budapesten?

— 1895-ben.

— Mi történt önnel nemsokára ezután?

Takács haboz, szégyenkezik s lesüti a szeméit.

— Mondja meg, tudnunk kell.

— ...Elítéltek a Berecz-sikkasztásban való részességért 3 évre.

— Mikor szabadult ki?

— 1898. januárjának végén.

— Nézett ekkor állás után?

— Mindenfelé, de hasztalan.

— Például.

— Voltam Bécsben s elmentem az osztrák-magyar bankba, dr. Kautz kormányzóhoz, aki professzorom volt. Kautz azt mondta, hogy ott igen szigorú elvek uralkodnak s így nem alkalmazhat.

— Ki az a Csapó, hol ismerkedett meg vele?

— Balassa-Gyarmaton, a fogház kórházában.

— Mért látogatta meg ez az ember?

— Ő annak idején Bereczcel is együtt volt becsukva s adatokat ígért, melyekkel tisztázhatnám magam a Berecz-sikkasztás alól.

— És hová lyukadtak?

— Csapó a pénzhamisításról kezdett beszélni, pedzette, hogy belemennék-e ily vállalkozásba. Én azt feleltem, semmi szin alatt.

— Hát később?

— Később leutaztam Oravetzhez.

— No ott még nem tartunk. Mit szólt önnek Csapó?

— Hogy le kell utaznunk az alföldre De a czél még ekkor csak „becsapás“ volt, a mint ez divatos volt akkor. Azután szóba hozta a szövetséget. Egy ideges, beteges pillanatomban, a mikor el voltam keseredve a miatt, hogy a „doktor“ czim használatáért 100 forintra ítélték, belementem a dologba. Csapó ép nálam volt, mikor az ítéletet kézbesítették s én dühömben odaszóltam: „Jó megyek magával.“

A tárgyalás további folyamán Takács büntársairól és a hamis bankgyártásról adott feleleteket. A tárgyalást holnap folytatják.

SZÍNHÁZ.

Szintársulatunk nyiregyházi bucsuelőadása. A debreczeni szintársulat e héten pénteken már bevégezi nyiregyházi szereplését. Akkor tartják meg a bucsu előadást, amikor is a Betyár kendője című népszimű kerül előadásra. Másnap a szintársulat drámai személyzete Debreczenbe jön és színházunkban Márkus Emilia művésznő vendégjátékával tart négy előadást.

Szintársulatunk Nyiregyházán. A debreczeni szintársulat nyiregyházi szereplése ez idén nem sorozható a kedvezőbbek közé. A megelőző években hasonlíthatatlanul melegebb pártolásban részesül-

tek s mert az idén ezt nem tudták elérni, a hosszabb időre tervezett szereplést is megrövidítették és pénteken már bucsuznak az ottani közönségtől. Ma, holnap és holnapután P. Márkus Emilia, a nemzeti színház művésznője vendégszerepel Nyiregyházán, szintársulatunknál.

Krecsányi szintársulata Triesztben. (Távirat.) Triesztből táviratozzák: Krecsányi Ignác szintársulata a Priliteana Rosseti-ban, Trieszt legnagyobb színházában tegnap zsufolt ház előtt fényes sikert aratott. A Czigánybárót játszották és az egész előadás folyamán az olasz közönség zajos ovációkban részesítette az előadó színészeket. A toborzó-jelenet valóságos extázisba hozta az olaszokat. Anday Blanka számos kihívásban részesült.

ÚJDONSÁGOK.

* **Évzáró ünnepély.** A debreczeni ev. ref. főiskola közös tanári kara megbízásából teljes tisztelettel hívom meg Debreczen város közönségét főiskolánknak folyó június hó 12-ikén azaz szerdán reggel d. e. 8 órakor, tehát a közisztentisztelet után a városi ev. ref. nagytemplomban tartandó évzáró ünnepélyére. Az alkalmi istentisztelet sorrendje: 1. Felálló ének: 37. dicséret (Jövel Szent lélek.....) 1. verse. 2. Gyülekezeti ének: 236. dicséret (Ísmét egyik esztendeje.....) 1. és 2. verse. 3. A főiskolai énekkar éneke. 4. Csiky Lajos főiskolai lelkész imádkozása. 5. A főiskolai énekkar éneke. 6. Gyülekezeti záróének: 179. dicséret 10. vers. Dr. Bartha Béla akad. igazgató.

* **Elgázolt gyermek.** Mares Ádám kocsija tegnap délután elgázolta Pap Miklós 4 éves kis leánykáját, kinek bal kezefején gázolt keresztül a kocsi kereke. A megsérült leánykát otthon ápolják szüleinek lakásán. A gondatlan kocsis ellen megindították az eljárást.

* **Elismerés az érdemnek.** A nőegylet jótékony ünnepélyéről, amely erkölcsileg s anyagilag egyaránt fényesen sikerült, tegnap részletesen beszámoltunk. Egygyel azonban adósok maradtunk, elismeréssel azoknak, akiknek lelkes, odaadó buzgósága, határt nem ismerő tevékenysége az ünnepélyt eredményessé, anyagi és erkölcsi sikerében az árvák javára egyaránt gazdaggá tette. Első helyen áll ezek között a debreczeni társadalom közszereketben álló kitűnő tagja: *Dobiecski Sándor*, a magyar államvasutak debreczeni üzletvezetőségének főnöke, aki ott van mindenütt, ahol közügyben, avagy jótékony-ságban önzetlen, agilis harczosokra van szükség. Végtelen nagy elfoglaltsága mellett most is szívesen áldozta fel minden szabad idejét, sőt jórészt éjjeleit is, csak-hogy sikerre vezesse az árvák és szegények javára rendezett ünnepélyt. Hozzá vagyunk szokva, hogy az ő kezében, az ő gondossága, körültekintő figyelme, széles

látókra és gazdag ismerete mellett minden sikerre jut s már az is, hogy a rendezőség élen állott, végtelen sok bizalmat öntött nemcsak a nőegylet lelkes választmányába, de a közönségbe is. Éppen ezért, amikor vele szemben most az elismerésnek kifejezést adunk, meg vagyunk róla győződve, hogy a közönség elismerésének adtuk kifejezést. Kitűnő segítőtársa volt *Boczán Elemér*, a mi igazán kedvelt, sőt népszerű állomásfőnökünk, aki hasonló lelkesedéssel és lankadatlan fáradozással buzgólkodott a sikerért. Méltó osztályosa ez eredménynek *Veressné Szathmáry Teréz* urnő, a kinek nevéhez és működéséhez eddig is oly sok jótékonyági intézmény fűződik s aki ezuttal és csaknem minden idejét arra szentelte, hogy az ünnepélyt a szegények javára sikerre segítse. És a felsoroltak működését mintegy bearanyozza az a szorgalom és lelkesedés, amelylyel a nőegylet választmánya a rendezésben előjárókat segítette. Fáradozásaikért megtalálták a legszebb jutalmat, mert olyan tekintélyes összeggel gyarapították az egyet pénztárát, amelyből több száz szegény könnyeit szárítják fel s enyhítik nagy nyomorát.

* **Személyi hír.** Dr. Wolafka Nándor v. püspök Kalocsára utazott, hogy az érettségi vizsgálatokon, mint miniszteri biztos részt vegyen.

* **Telefon Debreczen és Budapest között.** A régi óhaj megvalósulást nyert. A debreczen-budapesti telefon rövidesen létesülni fog. A kereskedelemügyi miniszter rendelkezésére ugyanis a munkálatokat már megkezdették. Tegnap történt meg az első kapavágás az oszlopok felállításához, amelyekre a telefon huzalt erősítik. Debreczentől Püspök-Ladányig állítanak fel erre a célra külön oszlopokat, Püspök-Ladánytól kezdve pedig a már meglévő oszlopokra erősítik a debreczeni új telefon huzalt. A munkálatokat *Petri János* vezeti. Az oszlopok felállítása és a huzal elkészítése bekapcsolása két hónapot vesz igénybe s a legnagyobb valószínűség szerint már szeptemberben átadják a debreczen-budapesti telefont a közhasználatnak.

* **Halálozás.** Súlyos vesztés érte Haraszthy Ferencz rendőrbizost, a bűnügyi osztály egyik derék tisztviselőjét. Felesége ugyanis tegnap délelőtt hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése holnap délután lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint. A bűnügyi osztály tisztikara tegnap koszorút helyezett a ravatalra.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Annak idején megirtuk Bagdács Nagy Mariska szerelmi tragédiáját, a kitől elrágalmazták a vőlegényét s a bánatos leány ártatlansága, tisztasága tudatába nagyon szívére vette a gyanúsítást, nem akart tovább élni s öngyilkossá lett. Azóta elmúlt egy hó és a szegény ártatlanul kiszenvedett leány a feledésbe ment, csak egy nem tudta

őt feledni s ez testvére Bagdács István volt, a 26 éves ácssegéd. Nővére halála óta vigasztalhatatlanná lett s feledést az italban keresett. Szülei e miatt sokat dorgáltak a fiut s ő mindannyiszor meg is ígérte, hogy visszatér a régi ösvényre s ismét rendes, munkás emberré lesz. Az ígéretet azonban nem tartotta meg s a csendes házba hajlékot talált a viszály. Vasárnap este 8 óra tájban az apa és a fiu között ismét kitört a viszály, mely végzetessé vált. Bagdács István az apjától kapott kemény dorgálást úgy a sz vére vette, hogy elkeseredve rohant a konyhába, ahol *felragadta a hosszú, hegyes konyhakést s azzal mellbe szurta magát.* Szó nélkül rogyott össze s melléből kibugyanó vér pirosra festette a földet. — Édes anyja, aki a rémület okozta ijedségből leghamarabb eszméletre tért, jajveszékelve borult mzdulatlanul fekvő fiára, míg atyja gyorsan orvos után küldött. A tragédia híre csakhamar szétfutott a Homokkert lakói közt s a kíváncsiak nagy tömege vette körül Bagdács házáat. A házban ez alatt többek segélyével ágyba fektették a mozdulatlan fiut s szívszorogva várták a segítséget, mely az orvos személyében csakhamar meg érkezett. Megvizsgálta a súlyosan sebesült ifjút, sebeit bekötözve igyekezett a megtört szülőket megnyugtatni. Mint értesülünk a súlyosan sebesült ifjú állapota aggasztó ugyan de nem reménytelen.

* **A zenede vizsgái** f. hó 12-én kezdődnek meg és folytatólag 6 napon át tartanak. Csütörtökön délután fél 5 órakor lesz a zenetörténet vizsgája. Ezen tanfolyam, mely a különféle zeneelméletek, a hangszerek és az irodalom fejlődését tárgyalja — az idén tanított első ízben és közérdekű voltánál fogva kívánatos lenne, hogy ne csak zeneértők, hanem művelt közönségünk is meghallgassa annak vizsgáját.

* **A Casinó közgyűlése.** A debreczeni Casinó tegnapelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a *Csóka* Sámuel tikkár által készített új alapszabályokat és ügyrendet vitatták meg s fogadták el, egyben pedig kimondták, hogy azok jóváhagyására a belügyminisztériumhoz felterjesztessenek. Ez alkalommal azonban már az új rendszerezett gazda-i állást is betöltötték. A jelöltek: *gróf Csáky Adorján* és *Pákozdy Sándor* teljesen egyenlő szavazatot kaptak s így a választás ügyét sorshuzással döntötték el. A sorshuzás a *gróf Csáky Adorján* javára dőlt el s így ő lett a Casinó gazdája. Ezután az új alapszabályok értelmében a választmányt egészítették ki. A választmányi tagok közé beválasztottak: *Hutflész Kázmér*, *Kerpely Kálmán*, dr. *Sárváry Gyula*, dr. *Szücs Miklós*, *Bernáth Elemér*, *Naszádi Iván*, *Berger Mór*, *Vinnay Géza*, *Butykai Menyhért*, *Miskolczi Lajos*, dr. *Boldizsár Kálmán* és *Orosz Endre*. A közgyűlés ezzel véget ért.

* **Czigányok támadása egy ügyvéd ellen.** Pár nap óta a czigányok híres Rostás családjából állottak egy páron a kir. törvényszék előtt. — Erre a tárgyalásra már hetekkel ezelőtt az ország minden részéből özönlött ide a sok csavargó czigány s nagyban veszélyeztették a közbiztonságot. Ezek egy részét a rendőrség elfogta és csavargásért lezárta őket. A másik része egy helybeli közismert prókátorhoz fordult, hogy szabadítsa ki elzárt társaikat. Az ügyvéd eljárta a megbízásban, de sikertelenül s mikor ezt az ő reá várakozó feleivel közölte, ezek oly dühbe jöttek, hogy megakarták verni az ügyvédet. Az ügyvéd csak nagy nehezen tudott az ütések elől menekülni s rendőri segítséget vett igénybe, melynek láttára a czigányok elmenekültek.

* **Eltűnt leány.** Hajós Antal 15 éves Mari leánya két nap előtt eltávozott szüleinek lakásáról és azóta nem találják többé. A kétségbeesett szülők azt hiszik, hogy leánykájukat úgy csábította el valaki. Hajós Mari szőke haju, kékszemű erősen kifejlődött testalkattal bír. Bal arca egy lencse nagyságu fekete folt látszik. A kétségbeesett szülők kéri, kik eltűnt leányuk hollétéről tudnak valamit, szíveskedjenek ezt velük vagy a rendőrséggel tudatni.

* **Hajdumegyei gazdák tanulmányutja.** A hajdúvármegyei gazdasági egyesület 40 tagja Nemes Zoltán vármegyei jegyző, egyesületi tikkár vezetésével szerdán Budapestre utazik, hogy megnézzék a mezőgazdasági kiállítást, mely a párisi világkiállításon volt. A gazdák két napig maradnak a fővároban.

* **Záróvizsgálatok a róm. kath. tanintézetekben.** A debreczeni róm. kath. tanintézetekben az 1901. évi záróvizsgálatok sorrendje a következő. A kegyesrendi róm. kath. gymnasiumban: Junius hó 15-én róm. kath. vallás tan I—IV. oszt. — 17-én I. oszt. magyar, latin. V. oszt. mennyiség-tan, természetrajz. — 18-án IV. oszt. szám-tan, természetrajz, történelem, mértan. VI. oszt. magyar, latin. — 19-én II. oszt. földrajz, természetrajz, szám-tan, mértan. III. oszt. magyar, latin, német. — 20-án V. oszt. görög, német, történelem. VI. oszt. mennyiség-tan, természetrajz. — 20-án délután vizsgálat a tornászásból I—VI. oszt. — 22-én II. oszt. magyar, latin. III. oszt. történelem, szám-tan, mértan, földrajz. — 24-én I. oszt. természetrajz, földrajz, szám-tan, mértan. IV. oszt. latin, magyar, német. — 25-én V. oszt. magyar, latin. VI. oszt. görög, német, történelem. — 26-án és 27-én magántanulók vizsgálatai. — A Svetits-intézetben. a) *Tanítónőképző*: Junius hó 1-én hittan a IV. tanfolyamban. — 7-én és 8-án szóbeli kiegészítő vizsgálatok. — 25-én délelőtt osztályvizsgálatok az I. tanfolyamban. 25-én délután a II. tanfolyamban. 26-án délelőtt a III. tanfolyamban. — 26-án délután ének, zene és zeneelmélet az I—III. tanfolyamban. b) *Felsőbb leányiskola*: Junius hó 3-án hittan az I—II. felsőbb osztályban. — 4-én hittan a III—IV. felsőbb osztályban. — 22-én délelőtt az I. felsőbb osztályban osztályvizsgálat. 22-én délután a II. osztályban. 24-én délelőtt a III. osztályban. 24-én délután a IV. osztályban. — A nyilvános vizsgálatok kezdete délelőtt 8 órakor, délután 3 órakor. — c) *Elemi leányiskola*: Ju-

nus hó 20-án reggel 8 óraker I—II. oszt. — 21-én reggel 8 óraker III—IV. oszt. — Együttesen tartatnak: Junius hó 4-én délután fél 5 óraker tornavizsgálat. — 16-án ének- és zenevizsgálat; délelőtt 11 óraker haladók, délután kezdődik külön sorrend szerint. — A rajz-, kézimunka-, festés stb. kiállítás az elemi, felsőbb, továbbképző és tanítónőképző intézetek növendékei munkalataiból az intézetek két földszinti és két I. emeleti termében megnyílik 1901. évi junius hó 20-án reggel 8 óraker és látható lesz junius hó 29. estéig; naponta reggeli 8—1 óráig; d. u. 3—7 óráig. Magánvizsgálatok: junius 27. 28. napjain. — Junius hó 29. hálaadó istentisztelet és a bizonyítványok kiosztása. — *A róm. kath. elemi fiú- és leányiskolában:* Junius 13-án: I. A fiuosztály (Husz L. tanító). I. A) leányosztály (Nagy Lajosné tanítónő). — 14-én I. B) fiuosztály (Kursinszky L. tanító). I. B) leányosztály (Nyeste Matild tanítónő). — 15-én II. fiuosztály (Kovács Károly tanító). II. leányosztály (Zsigmond Julia tanítónő). — 17-én III. fiuosztály (Thót László tanító). — III. leányosztály (Beér Anna tanítónő). — 18-án IV—V. A) fiuosztály (Pápay János tanító). IV. leányosztály (Unger Luiza tanítónő). — 19-én IV—V. B) fiuosztály (Erdélyi Ferencz tanító). V—VI. leányosztály (Dariday Etel tanítónő). — A vizsgálatok mindig reggel 8 óraker kezdődnek. Magánvizsgálatok: junius hó 25—28-áig.

* **Eltűnt debreczeni kereskedő.** Egy kereskedő rejtélyes eltűnése foglalkoztatja most a rendőrség büntügyi osztályát. Kun Antal Hatvan utcán lakó termény kereskedő ugyanis szerdán reggel azzal bucsuzott el hozzátartozóitól, hogy Szaniszlóra megy tengetit átvenni és hazajövetelét másnapra helyezte kilátásba. Ámde hiába vártak reá, mert még a mai napig sem került elő. Családja táviratilag kereste meg azt az előtűnt is ismerős szaniszlói kereskedőt, kinél állítólag üzletet kötött, hogy ott van é Kun Antal, de ez a kereskedő válaszában arról értesítette a családot, hogy Kun Antal járt ugyan nála, Ér-Mihályfalváról érkezett oda, de másnap kikísérte a vonathoz és Kun Antal akkor a Debreczen felé menő vonattal elutazott. Kun Antal, ki gyakran szokott utazni, ezuttal nagyobb összeg pénzt vitt magával s a megrémült család attól tart, hogy bűntény áldozatául esett. A debreczeni rendőrségnél elrendelték a nyomozását és intézkedtek az eltűnt kereskedő országos köröztetése iránt.

* **Lódíjazás a Hortobágyon.** A debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság e hó 9-én vasárnap Váczy János és Hutflész Kázmér elnöklésével ló kiállítással egybekötött lódíjazást rendezett a Hortobágyon. A kiállításon díjakat nyertek a következők: Anyakanczalovakért: Debreczen városa 6 drb. aranyat, amelyből öt darab aranyat visszajándékozott s a lovak kellő gondozásáért ezen öt arany Bányai István, Szentesi János, Balog István és Zöld Mihálynak adatott ki. Négy drb. aranyat nyert Czeglédy András, 3 drb. aranyat ifj. Pásztor János, 2 aranyat Balog József, egy aranyat Villmányi Imre, egy aranyat és bronz oklevelet Polgári Bálint. Hároméves kancza csikókért: Debreczen városa aranyoklevet, Polgári András 5

aranyat, Nagy Mihály 3 aranyat, Kertész István egy aranyat és bronz oklevelet, Faragó András 1 aranyat, Polgári Bálint 1 aranyat. Kétéves kanczacsikókért: Debreczen város arany oklevelet, Fehér András 5 aranyat, Balog István 3 aranyat, Hegedűs Ferencz 1 aranyat, Trázi Lajos 1 aranyat és arany oklevelet, Kiss Mihály 1 aranyat, Jobbágy János 1 aranyat. Egyéves kanczacsikókért: Debreczen arany oklevelet ifj. Bállyai István 5 aranyat, Jóna István 3 aranyat, Barna János 1 aranyat, Hegedűs Ferencz 1 aranyat és arany oklevelet. Kiosztattak tehát 36 drb 10 koronás arany mintállamdíj és 15 drb mint egyesületi díj, összesen 51 arany. Délben 80 teritékű társasbéd volt a Hortobágyon.

* **Vasut a Pallagra.** Régebbi keletű óhajlás már az, hogy a Pallagon lévő külső gazdasági tanintézethez vasuti összeköttetés létesüljön. Ez az óhaj a helyi vasut kiépítésével nyerne megoldást s a tárgyalások ebben a tekintetben már régebben kezdetüket vették. Tegnap délután is fontos értekezlet volt ebben az ügyben a városházán Vecsey Imre tb. főjegyző elnöke alatt s úgy a helyivasut, mint a gazdasági tanintézet küldötteinnek részvétele mellett. — végleges megállapodás, amely a terv megvalósulását rövid időn belül valószínűvé tenné, nem történt. Az eszmecsere a körül forgott, hogy a helyivasutnak 84 ezer koronájába kerülne a sinek, talpfák beszerzése s csaknem ugyanennyibe a vasut kiépítése. Hogy azonban a további tárgyalások biztos alapon vezethessenek, felkérte az értekezlet a helyivasut jelenlévő képviselőjét: Laber igazgatót, hogy készítsen költségvetést arra: mibe kerül a vasut kiépítése, fenntartása s milyen jövedelmezhetőség várható. Az értekezlet tagjai még e hét folyamán újabb értekezletre gyűlnek össze.

* **Csendőrség a mezőrendőrség helyett.** A csendőrségnek Debreczen város külterületén a mezőrendőrség helyett leendő alkalmazása ügyében tegnap értekezlet volt a városházán, amelyen a városi tanács és a csendőrség küldöttei vettek részt. Az értekezleten Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnököl s megállapították azokat a feltételeket, amelyek mellett a csendőrség alkalmazása lehetővé válik. Mindenekelőtt konstatálták, hogy a város külterületére a közbiztonság megerősítése céljából feltétlenül szükséges a csendőrség behozatala. A megállapodások azután a következőkben kulminálnak. Debreczen városa a Mátán 19850 korona költséggel csendőrlaktanyát épített, amelyért viszont azzal a kikötéssel, hogy ezen épület mindenkor fentartása a várost illeti meg, évi 700 korona bért fizet a csendőrség. A város sz első berendezések és felszereléseknél a lovas őrs ért egyszer s mindenkorra 6030 korona 55 fillért, a gyalog őrs-ért 7971 korona 10 fillér hozzájárulást fizet. Azonkívül a város tízezer korona állandó hozzájárulást fizet és anélkül, hogy ezen összeg valaha nagyobbod-

nék, a csendőrség gondoskodik a külterület közbiztonságáról. A csendőrség működését nyomban megkezdi, mielőtt az ezen ügyben hozandó közgyűlési határozat kormányhatósági jóváhagyást nyer. A városra nézve ezek a feltételek megterhelhetést nem képeznek, mert az anyagi áldozat fedezetet nyer abból az összegből, amit most a mezőrendőrség fenntartására fordít a város.

* **Csiky Lajos és a belügy-miniszter.** Csiky Lajos a debreczeni ev. ref. theologia tanára azért folyamodott a belügyminiszterhez, hogy a „Rokonság és sógorság ágainak és izeinek számítása tekintettel a házassági jogról szóló 1894. XXXI. 7. cz. 11. és 17. §-aira“ című munkáját az állami anyakönyvvezetők figyelmébe ajánlja. Mivel miniszter is úgy találta, hogy a kérdéses munka az állami anyakönyvvezetőkre hasznos tudnivalókat tartalmaz felhívta a polgármestereket, hogy a jelzett munkát az anyakönyvvezetők figyelmébe ajánlja. Megjegyzi azonban a miniszter, hogy a „családi értesítő“ nek mikénti kiállítására nézve adott utbaigazítása a műnek korai és nem követhető mert a kérdés kormányhatóságilag szabályozva még nincs.

* **A debreczeni országos kerékpárverseny.** A Polgári Kerékpáros Egyesület szombat este az egyesület helyiségében gyűlést tartott, melyen a folyó hó 23-án tartandó országos kerékpárverseny rendezése került tárgyalás alá. Érdekes volt többek közt a titkár jelentése, melyben tudomására adja a gyűlésen jelenlevőknek, hogy Papp Ferencz a közönség előtt sem ismeretlen budapesti matador motorral és számos vidéki versenyző — kik szintén kérték már is előjegyeztetésüket — fog részt venni a versenyen. A vidéki versenyzőknek a polgári kerékpáros egyesület által rendezett versenyen e nagy számban való megjelenésük mutatja, hogy e fiatal — városunk közönsége által felkarolt — egyet, vidékről érkező vendégeit mindig kiváló testvéri szeretettel fogadja s ez által nemcsak városunkban, de még a vidéken is ismeretes vendégszeretetéről. Hirneve, mert vendégeivel szemben oly előzékeny, de mert a közönségnek változatos s évente több verseny számmal való szórakoztatásáról gondoskodott ezuttal csak emelkedni fog.

* **Az ev. ref. leányiskola mulatságának jövedelme.** Kimutatás az ev. ref. egyház leánynövelő intézete május 30-án tartott tavaszi mulatságának jövedelméről. I. Bevétel: tagsági díj felsőbb leányisk. és képezdei növ. részéről 270 korona, tagsági díj elemi leányisk. növ. részéről 50 korona, gr. Dégenfeld József adománya 10 korona, Kiss Áron püspök felülfizetése 4 korona, dr. Gulyás István felülfizetése 2 korona, belépő-jegyekből befolyt 105 korona, összesen 441 korona. II. Kiadás: belépő-jegyek nyomása számla

szerint 8 korona, terem számla szerint 40 korona, cigányzene 60 korona, rendőri engedély 17 korona, kocsik 6 korona, boríték tiszteletjegyek számára 56 fillér, terem rendbehozása számla szerint 50 korona 20 fillér, pénztárnok vacsorája és gyertya 5 korona 32 fillér, szolgának 8 korona, összesen 195 korona 8 fillér. Tiszta jövedelem 246 korona 8 fillér. Midőn a rendezőség kötelességének tartja a nyilvánosság előtt is elszámolni a mulatság eredményéről, egyszersmind hálás köszönetet mond a jelzett felülfizetésekért is.

*** Titkos beszélgetés a rabokkal.** Sok bámulója akadt tegnap délelőtt annak a jelenetnek, amely a nagy vasúti hidnál történt. A bámulat tárgyát egy cigány asszony képezte, aki a hid oszlopán állva kendőjével, karjával és különféle állások produkálásával mulattatta bámulóit. — Többeknek azonban feltűnt a cigány asszony különös viselkedése s az a gyanu ébredt ellene, hát ha azok a különféle mozdulatok, melyben bizonyos rendszert véltek feltalálni, valaki részére szóltak, a kivel a cigány asszony ilyen jelekkel akart közölni egyet-mást. Igen, de ki részére és hová? A gyanakvók meggyőződést szerzendő gyanujok alaposágáról a cigány asszony háta megé lopózkodtak és észrevették, hogy az oda egész tisztán látszó törvényszéki fogház egyik ablakából a jelekre válszolnak is. Felfedezésükről értesítették az éppen arra haladó egyik rendőrbizost, a kinek láttára a cigány asszony futásnak eredt és csakhamar eltűnt a szemük elől. A rendőrbizos jelentést tett az esetről az illetékes hatóságánál.

*** Hol üdüljenek gyermekeink?** Bizonyára alig van család, hol a nyaralás és üdülés kérdése jelenleg aktuális ne volna. Elérkezett az idő, a midőn az évi munkában kifáradt és elgyöngült a szervezet, egyrészt pihenést, másrészt új erőforrást igényel a jövő év munkájához. Mily nehezen oldható meg azonban a nyári üdülés kérdése akkor, amidőn a család különböző érdekei, tagjait más-más felé kényszerítik. Az ideges apa, az anya és gyermekek gyöngeségei különböző fürdőhelyet igényelhetnek. Mily kívánatos ily esetben, ha gyermekeinket megbízható és alkalmas helyen, kíséret nélkül is elhelyezhetjük. A gyöngye és vérszegény, a hurutokra hajlamos gyermekek, sőt gyengélkedő szülők is teljes erőgyűjtést fognak a tenger partján találni. Szegő Kálmán dr. abbáziai gyermek-szánatóriumában és vizgyógyintézetében a kellemes üdülés összes feltételei: árnyas kert, tengeri fürdő közvetlen közelsége, magyar társaság stb. föltalálhatók és a gyermekek a leg gondosabb ápolás mellett, kíséret nélkül is felvétetnek.

TÁVIRATOK.

A resiczai sztrájk.

Budapest, június 10. A resiczai sztrájk ügyében a helyzet ma már kritikussá vált, sőt katasztrófától lehet tartani. A munkások délelőtt tüntető felvonulást rendeztek. Az asszonyok kövekkel rakták tele kötőjüket s úgy vonultak a fötterre, ahol meg akarták estromolni a tisztartó lakását, de a csendőrök visszazsorították őket. Délután két század katonaság érkezett.

A magyar delegáció ülése.

Bécs, jun. 10. A magyar delegáció délelőtti ülésén folytatta a hadügyi költségvetést. Zichy János elfogadja, mert a költségvetés arányban van a nemzet teljesítő képességével. Apponyi Albert minden rezignáció nélkül megszavazza a katonai költségeket. Holló Lajos tulságosaknak találja a hadi terheket. A nép — ugymond — összeroskad alattuk. A fölvetett kérdésekre Jekelfalussy altábornagy válaszolt.

Az angol-bur háború.

London, június 10. Botha felesége ma reggel ide érkezett. Innen Krügerhez utazik, akivel az angol-bur háború mielőbbi befejezése czéljából fog tárgyalni.

London, június 10. Brodrick hadügyminiszter kérdézősködésére Kitchener táviratilag megczáfolta azt a hirt, hogy e hó 5-én megleptek és megverték egy bur csapatot, amelynek Bayer volt a parancsnoka.

London, június 10. Hivatalos fokvárosi távirat szerint ott az utolsó héten 18 pestis eset fordult elő 10 halálozással. Mindössze eddig 684 megbetegedést és 308 halálesetet konstátáltak.

London, június 10. A Daily Mail jelentése szerint Brüsszelben hire jár, hogy Botháné e hó 12-én meglátogatja Krüger elnököt. Ugyanennek a lapnak jelentik, hogy Botháné utközben a hajón bámulattal beszélt Kitchenerrel, akit igazságos, nemes és jóságos embernek mondott, aki soha sem szegte meg ígértét.

Dublin, június 10. (Reuter.) — Fischer, aki Bothánéval Londonba érkezett, utközben a hajón a Freemans Journál tudósítója előtt úgy nyilatkozott, hogy Botháné utazásának czélja első sorban egészségének helyreállítása, de azért, ahol csak érvényesítheti befolyását, Kitchener beleegyezésével minden lehetőt el fog követni, hogy a dolgok állásán javítsion és honfitársai helyzetét enyhítse. Teljesen a maga felelősségére cselekszik, de valószínű, hogy ha Krüger nem hallgat reá, a harczoló buroknak nagy része szintén önállóan fog cselekedni és beszünteti az ellenségeskedést.

Sikkasztó körjegyző.

Pécs, június 10. Szita Sándor ráczmecskei körjegyző az Agrár-banktól, a melynek megbizottja volt, negyven ezer koronát elsikkasztott s azután megszökött.

Vasuti szerencsétlenség.

New-York, jun. 10. A Lackavanna vasuton tegnap este a Vestal mellett New-York állam) egy tehervonat ráment egy másik tehervonatra. Az összeütközés következtében az egyik vonat utolsóelőtti kocsi-jában elhelyezett dinamitszállítmány szétrobbant. Több kocsi összezuzódott, mások elégték. A két vonat személyzetéből hat ember halálát lelte és három megsebesült.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat június hó 10-én. —
Buza októberre . . . 8.15
Rozs októberre . . . 6.91
Zab októberre . . . 6.10
Tengeri júliusra . . . 5.41
Az irányzat lanyha.
Berlin fél márkával olcsóbb.

HIREK.

Éjjeli p ó s t a.

× **A kártyák reformálása.** (Éjjeli express tudósítás.) A „Temps“ írja, hogy a francia képviselőház kérvényi bizottsága legközelebb egy tanító kérvényével fog foglalkozni, aki azt ajánlja a törvényhozásnak, hogy reformálja a kártyákat, minthogy még sem járja, hogy republikánus országban kártyajáték közben minduntalan királyt és eféle nem köztársasági hangzású nevet kelljen említeni. A bizottság, hir szerint komolyan meg fogja a dolgot vitatni.

× **A bur küldöttség elutazása.** De Wet és Valentin nem győzik eléggé magasztalni Budapest közönségét azért a meleg szinpatióért, a melylyel őket lépten nyomon fogadja. Tegnap délután a Tattersali fölolvadás végével megalakították Budapesten a bur ligát. A kapuk elé kitett tálakban igen sok pénz gyűlt össze a bur küldöttség budapesti tartózkodásának fedezetéül. Valaki egy husz koronás aranyat vetett a tálba és a papirszeletre ezt írta: „Ismerjék meg a magyar aranyat.“ A burok ma délelőtt nem hagyták el a szállóbeli lakásukat. Délben a külön teremben megebédeltek. Délután a szállodában elbucsznak a budapesti fogadó bizottság tagjaitól, fél hat órakor kocsin kihajtatnak a nyugati pályaudvarra, ahonnan 6 óra 15 perczkor utaznak el egyenesen Berlinbe.

× **Az irredentisták.** (Éjjeli express tudósítás.) A „Figaro“ római tudósítója jelenti, hogy ama képviselők és senatorok kocsijába, akik a Kvirinálba mentek a királyt üdvözölni, midőn az osztrák-magyar nagykövetség előtt elhajtattak, vörös czédulákat dobtak ama felirással: „Az olaszul érző Trieszt mindig Olaszországra gondol és ellentáll.“ Egy Trieszt melletti kis faluból a következő kis levélke érkezett a napokban a Kvirinálba: „Yolanda Margherita hercegnő királyi fenségének. Róma, királyi palota. Én is ugyanazon a napon és csaknem ugyanabban az órában jöttem a világra, mint te. Szüleim, akik szeretik Itáliát és a savojai házat, Jolanda Margherita nevet adták nekem. Fogadd szívből jövő üdvözlétemet és legalázatosabb hódolatomat. Mint-hogy még nem tudok írni, ezzel atyámat, Flórián Luigi kiskereskedőt biztam meg. Flórián Jolanda.“ Ez alkalomból megemlítjük, hogy Rómában azon a napon, vagyis június 1-én, midőn Jolanda hercegnő született, 28 gyermek jött a világra, akik a királynétől teljes ruhafelszerelést kaptak. A királyné ugyanis 100 gyermek részére gon-

doskodott ruhafölszerelésről és a többi 62 készletet Nápolyba küldték, ahol június 1-én 114 gyermek született. A nápolyi községtanács eme gyermekek mindegyikének születését 100 lírás takarékpénztári könyvvel lepte meg. Különös, hogy Nápolyban, ahol az átlagos születések száma naponként 60, június 1-én 114 gyermek született. Mindenestre szép rekord!

× **Egy asszony, aki nem beszél.** A szép nemnek eme ritka példánya Jakobstownban, New-Jersey államban (Észak-Amerika) él. Neve Hillmann Lukrécia, aki mint a nőemancipáció legbuzgóbb apostola azt tartja, hogy ha a nőnek épp úgy kell vagyona után adót fizetnie, mint az erősebb neműeknek, akkor élvezze ugyanazon jogokat is. Hillmann asszony 1886-ban megtagadta az adófizetést és csak akkor engedett, mikor lezárással fenyegették. Ekkor női büszkeségében mélyen megsértve esküvel megfogadta, hogy addig egy szó se fog kijönni ajkán, míg a nőknek Amerikában teljes szavazati jogot nem adnak. Esküjét mindaddig megtartotta. 1886 óta nem beszél még barátnőivel és cselédjeivel sem.

× **Szekula Hugó meghalt.** (Éjjeli express tudósítás.) Ós-Budavárának első tulajdonosa: Szekula Hugó, aki a fővárosban idén nagy népszerűségnek örvendett, tegnap délután Dunakeszen, a nyári lakásában meghalt. Még csak 46 esztendő volt. Kifogyhatatlan leleménnyel, olyan élelmeséggel, amely párját ritkítja, vezette eleintén Ós-Budavárát. De csakhamar egy makacs betegsége (tüdővész) rohanta meg és ez lassan pusztította szervezetét. Ettől fogva élete már csak vergődés volt. Abba hagyott mindent, hogy egészségét helyreállítsa. De hasztalan volt. Halála számtalan ismerősei körében igazi részvétet keltett.

Lezuhantak a toronyból.

— Távirati tudósítás. —

Megrendítő szerencsétlenségről értesít bennünket Kápolnáról levelezőnk. Ezelőtt két évvel történt, hogy Kápolna község lakosai leégtek és akkor leégett a templom is. Dancz Antal plébános ügybuzgósága folytán megindították a gyűjtést a templom és a torony helyreállítására, melynek az lett az eredménye, hogy ez évben kora tavasszal hozzáláttak az építkezéshez.

A templomot már az elmúlt pünkösdre rendbe hozták, csak a torony tetőzete volt még hátra, a minek a befejezését e hó 8-ára tüsték ki. Tegnapelőtt délután csakugyan elkészült minden: Bodó Mihály, valamint Nesztor István és Czihát Balázs ács munkások, továbbá Hanga Ferencz és Sipos István kőművesek egy a torony ablakából kinyúló gerendára rakott deszkaállványra léptek, hogy ott ürítsenek poharat az előljárásságra, a mint ez már ilyen alkalmakkor szokás. Alig hangzott el az első pohárköszöntő, amelyet Bodó Mihály építőmester mondott, a mikor a torony ablakhoz

erősített gyöngö gerenda letörött és az állványon álló öt ember lezuhant a földre 21 méter magasból és pedig oly szerencsétlenül, hogy Bodó és Hanga szörnyet haltak, a többi három pedig a halállal vívódik.

A közönség köréből is többen megsérültek a lehullott állványrészekről. Bacsó Antal harangozó fiára pedig az egyik munkás ráesett és agyonnyomta. A szerencsétlenséget maga a vállalkozó és a vele volt munkások idézték elő, kik az állvány összeállításánál könnyelműen jártak el.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Sokkal élelmesebb asszony volt Mari, hogysem úgyesen ki ne fundálta volna, hogy most mi az ő teendője.

Egyenesen a fővárosba utazott. Oda hagyta a darnai csendes gazdaságot és Darinkai néhoz sietett. Másnap már a fővárosban volt, ahol meglepetve értesült arról, hogy a nagyságos asszony vadászatban van.

— Ejnye, ejnye — okoskodott Mari — tehát mégis igaz. Tehát mégis megtörtént a vadászat és ez nem volt az én férjem és az uradalom igazgatója részéről csak amolyan ürügy. De hát miféle vadászat az amely egyfolytában már több, mint egy hét óta tart.

Mari asszony ezután megtudta a vadászat színhelyét és oda utazott. Hosszu, fárasztó ut volt, de ő könnyen tultette magát rajta. Lelkesítette az a tudat, hogy ezt az utat azért teszi, hogy férjét feltalálhassa, hogy boldogságát egy egész életre megállapíthassa. Ahoz azonban, hogy a jelzett helyre megérkezessék, másfél napi utra volt szükség.

Mari asszony rendkívül ügyesen végezte feladatát. Mikor megérkezett a vadászkastélyhoz, kikérdezett mindenkit, de megdöbbant a szíve, a mikor a történetekről értesült. Mert ott, a vadászati uradalom terén éppen olyan jól tudtak mindent a cselédek, az uradalom személyzete, mintha az, a mi történt, ő velük történt volna. Elmondták, hogy a nagyságos asszony mit akart tenni, elmondták, hogy Hadákkal szemben mit követett el. Szóval tudtak mindent és elmondták azt mind Mari asszonynak, amit ők tudtak. Mari asszonyra nézve pedig nem volt más választás, mint most már Szomolnokra elutazni. Ő mindjárt sejtette, hogy a történetek után más helyre nem mehettek a társaság tagjai, csak oda. Onnan hát neki sem szabad hiányzania, Végre is ő még tehet valamit, a mivel a saját diadalát segítheti elő.

(Folyt. köv.)

T. háziasszonyok figyelmébe!

Ingyen szerezhetik be konyhaedényeiket, kik a lent jegyzett cikkeknek nálunk vásárolják, mivel a vásárlásból 5% engedményt nyújtunk. Ezen engedmény a bevásárlásnál szelvényekben adatik ki, mely szelvények bármikor konyha edények beváltására szolgálnak. Tisztelettel Neumann és Welsz festék, szíradék, szerszám vasalások, faragványok, görléczek és zománczott konyha edények gyári raktára. Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

NYILTÉR.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm. uradalomból,

Dr. Kétly, dr Bókay, dr Wiederhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánljatik

Szolyvai

gyógyforrás

gsvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali viz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Kedvező alkalom

divatos nyári női kalapok bevásárlására

Reiner Flóra utóda

női divat termében Kossuth-utca, a raktáron levő összes divat kalapok

mélyen leszálított

árban árusítatnak u. m.:

Szép női divatos kalapok 1 frt 50 krtól, kalap formák... 30 krtól.

Mikepércsi községben

1 darab 9 éves daru szőrű, hegyes szarvu, faran jobbról C. bélyeg. jobb szemére vak

TEHÉN

vétetett bitangságba.

Ha igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, f. évi júnus hó 29. napján d. e. 9 órakor a község házában tartandó nyilvános

árverésen el fog adatni.

Előljárásság.

Mikepércsi községben

Előljárásság.

1 darab korossárga kancza 2 hátulsó és első 5al lábára kesely, holdas, piszra, bal szemére vak, bal farán D bilyogu 40 40 kor. becsértékü

LÓ

vétetett bitangságba, mint fent.

Ha igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, f. évi júnus hó 29. napján d. e. 9 órakor a község házában tartandó nyilvános

árverésen el fog adatni.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Igyunk ebesi ártézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. **Főraktár:** Piacz-utca 7. szám.

Gazdasszonyi állást keres csinos barna leány levelet főposta restant **margarett** czimen kér.

Szép jövővel bíró, a főiskola mellett lévő ház olcsón eladó. Értekezhetni: Főtér Hesz Kálmán fényirodájában.

10 perc alatt készül 100 darab névjegy 50 krtól feljebb. Horovitz Zsigmond nyomdájában Debreczen, Piacz-u. 66. sz.

Kereskedelmi akadémiát végzett nő, ki könyvelésben is jártas, kerestetik. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Fűszerkereskedő segéd felvétetik Rankay György Szent-Anna-utcai üzletében,

Kerékpár jó karban levő használt olcsó áron eladó. Egamma-lom-utca 5.

Glazé-keztük tisztításátutányos-áron vállalom. — Péterfia-utca 37. sz.

Egy jó karban levő fűszerüzleti berendezés jutányos áron eladó. Értekezhetni: József kir. her.-u. 16. sz.

Katona keztük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Blouzok legújabb divat szerint beszereshetők és megrendelhetők előnyös árakban **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében Bika szálloda mellett.

Ügyes bluz varrónő felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy II. éves róm. kath. theologus a szünidőkre gyermekek mellé nevelőnek ajánlkozik Czim a kiadóhivatalban.

Eladó ház Nyil utca 140-ik szám jutányos áron azonnal eladó.

Eladó egy sárgára festett, nyújtós, kivágott féderes kocsit, 90 forintért. Értekezhetni Batthyányi-utca 3.

Kitünő marha legelő, rét és ugar 50 darabra. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Esenczek rum és egyéb szeszes italok házi előállításához Noiret féle franczia likörök kaphatók Tóth Kálmán fűszerüzletében.

Egy jó alj varrónő jó fizetés mellett felvétetik. Fő-piacz 10 szám a divat tereben.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle **Pemetefü** cukorka. Kapható Borsy-czukrázdában és Francis és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Péterfia-utca 56 szám Honvéd-utca sarkán levő ház kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni a tulajdonossal József kir. heczeg-utca 16. szám alatt.

1143/1901 eln.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságú m. kir. Kereskedelmiügyi miniszter urnak 26261. I. 1901. sz. rendelete alapján Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottsága 167/1901 kb. sz. határozatával, a Simonffy-utcában létesítendő piactér céljaira a debreczeni 7343 és 2413 sz. tjkvben 2551 és 2552 hrsz. alatt Sesztina Lajos és neje Beőr Juliánna tulajdonául bejegyzett beltelkekből kisajátítandó területek kisajátítási tervének és összeírásának megállapítására az 1881 évi XLI. törvény czikk 33 §-a alapján a tárgyalást **f. évi június 25-én** délelőtt 10 órára a városház nagytanácsstermébe kitűzte.

A kisajátítási terv és összeírás Debreczen szab. kir. város polgármesteri hivatalában közszemlére kitétetett.

A közigazgatási bizottság részéről a jelzett tárgyalásra kiküldött bizottság kisajátítási terv és összeírás megállapítása felett még azon esetben is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenne meg.

Debreczen 1901 június hó 7.

Simonffy Imre,
királyi tanácsos, polgármester.

Új czipő üzlet.

Stiber-féle ház, Battyányi-utca 6. sz.

Nagy választéku raktárt tartok mindenféle legfinomabb bőr különlegességekből, legújabb divat szerint készül

kész czipőkből

ugy hölgyek, urak, valamint gyermekek részére.

Az összes kész czipők is saját műhelyemben a legjobb minőségű anyagokból készülnek, azoknak tartóságáért kezes kelem.

Daczára annak, hogy czipőim sokkal jobbak, tartósabbak és csinosabbak, mint a gyárilag készültök, azokat mégis igen jutányos árban számítom.

Mérték szerinti megrendeléseket gyorsan és pontosan készítem el és jutányosan számítom.

kiváló tisztelettel
Liener Sámuel
czipész.

Vasáru-üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. vevőimet és a n. é. közönséget tudatni, hogy 20 év óta a helybeli piacon fennálló

vasáru-üzletemet

tetemesen megnagyobbítva és új árukkal felszerelve (a Frohner szálloda mellé)

főtér 69 szám alá az Ipar és Kereskedelmi kamara ujonnan épült palotájába **helyeztem át.**

Amidőn irántam az eddig tanusított szives pártfogásért köszönetet mondok, kérem, hogy ezzel a jövőben is részesíteni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Nánássy Lajos
vaskereskedő.

Vasáru cikkek legolesobb bevásárlási forrása.

Gyapjuszöveteket

a legszolidabb

szabott árak mellett

Weisz Adolf

posztókereskedőnél szerezhethjük be. Kossuth-utca 1. szám, a czukrázda mellett. A czimre tessék vigyázni.

Mindennap friss vágás,

tehén és

borju hus

a legjutányosabb árban kapható

Kovács Mihály

mészárosnál.

Dégenteld-tér, hus-piacz, 4. sor, 8. sz. a.

Önkéntes árverés.

Néh. Dobray István és neje Kovács Zsuzsanna hagyatékához tartozó

Csapó-utcai 5-ik sorszámú ház a folyó évi július hó 13-ik napján délutáni 3 órakor, a debreczeni kir. törvényszék árverési termében önkéntes birói árverésen eladni fog.

Az árverési feltételek Dr. Nagy Lajos végrendeleti végrehajtónál (Egyház-tér 15. sz. a.) megtekinthetők.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló

emeleti lakás,

továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség

azonnal kiadó. — Ugyanott

egy üzlethelyiség

augusztus 1-től kiadó.